

„EDINOST“

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta „ 3.—; „ 4.50 „
za četrt leta „ 1.50; „ 2.25 „

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.
Na naročbe brez priložene naročnine se upravištvo ne ozira.

EDINOST

Glasiloslovenskega političnega društva za Primorsko.

»V edinosti je moč«.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ul. Torrente št. 12. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Oglasi in oznanila se računajo po 7 nov. vrstica v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.

Poslana, javne zahvale, osmrtnice itd. se računajo po pogodbi.

Naročnino, reklamacije in inserate prejema upravištvo v ulici Torrente 12. Odprte reklamacije so proste poštnine.

Vabilo na naročbo.

Blizu se konec prvega polulettja; uljudno prosimo zatorej čestite gospode naročnike, da o pravem času obnové naročnino, da ne nastanejo neredi v pošiljanji lista. Nadejamo se, da nam vsi dosedanji gg. naročniki ostanejo zvesti in da nagovoré še druge svoje znance in prijatelje, da se predbroje na naše novine, ki se bijejo na najskrajnejšji in najvažnejšji meji in poziciji Slovenstva. Kolikor več se bode podpiral list, tim bolj bode napredoval, da zadovolji svoje čestite čitatelje. Za tega delj prosimo podpore, narodnjaki! Naroča se lahko z vsakim mesecem. Na naročbe brez naročnine se ne oziramo. Naročnina se pošilja naprej.

Posebno opozorujemo one gg. naročnike, ki so nam še kaj na dolgu, naj ga prav kmalu poravnajo, da prihrane nam nekoliko truda, sebi pa morebiti nepotrebnih stroškov.

List stane:

za polu leta 3 gld. — novč.

„četrt“ 1 „ 50 „

Novci naj se izvolijo pošiljati samo s poštnimi nakaznicami, ki so najpripravnejše za gg. naročnike, kakor tudi za nas.

Upravištvo.

Žalostno, a resnično.

Spolnila se ti je želja, rojakinja draga! Živordeče košulje so se vender zopet pokazale solnému svitu, zopet so vihrale rujavkaste suknje, konečno so se dvignoli brzokrilci „Sokolci“ zopet enkrat v višave. Oho! Kakó neki veš, da sem jaz „ženska“, porečeš mi, saj ti ni znano, ne kdó, in ne kaj sem. „In vender sem prepričan, da si „mlada dama“, ali da se ognem dvoumju „mlada gospodična“. Rešite te uganke ni baš težka. Gospó ni-majo menda ali nečejo imeti časa, da bi se ukvarjale s politiko ali celo s političnim dopisovanjem. Baje da so tudi toli skromne ter se držó reka, ki velí, da ženi

PODLISTEK.

Jastreb contra Grlica.

Česki spisal Svatopluk Čech; prevel M. Vrnilež. (Dalje.)

„Očka, čemu je imela Pepelka tako majhno nogo?“ vpraša deček pri nogah gospoda Jastreba, dvigaje v tem velike jasne oči.

A očka se malo briga za take malenkosti, kakor je Pepelkina nožica. Molče vrši dalje generalni ogled pestrega polka, ki se tam zvunaj bije in krvavi v boji živjenja, ko on zlagoma grabi bojni plen. Vse ima v precepu, v besede pravem smislu. Ko obrača listke s prstom migajo mej njimi, kakor v obsežnem albumu podobne najraznovrstnejših ljudij: sivoglavi gospodje v črnih obnošenih suknjah, gledališčne princezinje, zarobljeni vaščani, uglašeni gizdalini, stisnjeni obrtniki, dobrovoljčki, pesniki . . .

„Očka, ali ućakamo sodnjega dne?“ zamrmra deček na tleh.

„Čemu?“ vpraša gospod Jastreb raztresen, brezdvomno ne vedoč da vpraša.

„Rad bi videl, kako bodo zvezde frčale.“

Ne vem, bi li bil zvezdni dež pri go-

— kuhalnica in metla in nikakor ne politika. A jaz rečem, dá, kuhalnica in metla takim ženam, ki se skazujejo domorodkinje ter govore o politiki ponavljaje ono, kar so se morda domá naučile iz kacega časopisa ali pa so slišale od svojih soprogov, očetov, bratov in vse to zato, ker je — moda! O ti čaropolna beseda, česa nisi pouzročiteljica! Dá, radi tebe postanejo ženske — moške, če tudi le za trenotek. A zašel sem. Hotel sem namreč reči, da takim „modernim ženskim levom“ bi jaz posvetil z Neronomimi bakljami ter jih zapodil, kakor je Kristus zapodil pohlepne kupce iz svetišča. Drugače je pa z onimi, ki v resnici ljubijo svoj narod, svoj mili slovenski dom, ki želé le njega srečo, njega blaginjo. Take ženske (saj menda ne bode žaljene, ker jih ne imenujem „dame“ — zató so baje da preplemenite!), take ženske, pravim, so vse hvale vredne in pametno je, če človek sluša časi njih modre svete. Ena teh si mi ti, vrla rojakinja in zató se tudi nadejem, ne, prepričan sem, da mi oprostiš, ker te takó, kar „meni nič — tebi nič“ nagovarjam. Kdor s takim čutom piše, kakor si ti pisala uže nekolikrat, ta se izvestno ne spodtika nad tako zvano „fine Manier“, puhlo formalnostijo, marveč vpraša srcé in zdrav razum. Tako si storila i ti, ko si se nam ogasila ter nam podala v milo donečim jeziku svoje nazore in čuvstva. Ko sem bral tvoj prvi spis „o narodnem ženstvu“, kar strmél sem in bral sem in zopet bral ter se čudom čudil. Tu so bile „črno na belem“ vse moje misli, vsi moji nazori o tej stroki. Sè zanimanjem in z nekim tajnim zadovoljstvom sem prebiral spis, ki mi je pričal, da goji še nekdo drug podpolnoma enaka čuvstva kakor jaz. Moje začudenje ni bilo malo, ko sem videl, da ta „drug“ je celo „ženska“. Ubrala si zopet in zopet strune ter se ogasila, budé rojake svoje na delo češ,

„Življenje naj bode ti delaven dan.“
Uslišali so te. Lahkonogi „Sokolci“ so zleteli iz mestnega hrupa na kraški svet. Vsa čast jim! Ispolnili so svojo dolžnost, če se sme ono dolžnost imenovati. Če drugi niso takisto storili, ni njih krivda, ne briga. Oni so „sokolci“ in sokol se ne straši ni daljave in ne pretečih oblakov, a ni tako pri drugih, ki nemajo lastnosti brzokrilega in drznega tega ptića. „Daleč je, daleč, kdo bi hodil; in da bi se peljal hm! slabi časi so, slabi in še slabejša je — mošnja. Vreme se tudi nekako

kremži. Tam od juga (vedno od juga!) podé se črni oblaki, solnce tako žalostno sije — nič kaj mu ni upati; — vsak trenotek se lahko ulije dež in z dežjem hoditi hm! hm! Pokvari se obleka in dobi se lahko hud nahod — oboje je jako nevšečno. Najbolje je, da človek doma ostane ali pa se poda tja, kder ni se mu bati enakih nepravil.“ — „Gorjé Slovan ti!“ postal si tudi ti občuten in mehkužen liki tvoj laški sosed. Saj pa ni to toliko čudo, ko živíš v njegovem središču, vidiš ga sleharen dan, sleharno uro in minuto, občuješ z njim in se vadiš njegovih šeg in navad. Slabi časi so, slabi! Oj Slovenec, ti gorski sin, kam si dejal svojo trdo kožo? Pustil si jo menda v svojih gorah ter oblekel drugo lepšo, nežnejšo, meščansko! — Te in enake misli so mi polnile dušo, vglédavši malo krdelece, ki se je pomikalo proti Bazovici. Očem svojim nisem verjel, da bi moglo to biti vse, nadejal sem se, da je to le en oddelek, a da drugi večji sledi temu. Mislil sem si, da vsak čas bode začelo mrgoleti po beli cesti liki mravlje. O tem svojem motrenji sem čisto pozabil na pregovor, ki pravi, da, „kdor visoko leta, nizko pade“. Jaz sicer nisem letel, ker zato mi žalibog nedostaje perotnic, ali tem bolj je letelo moje, hvalo Bogu! bistro oko in padlo je revče, „padlo v globoko nižino. (Bolje bi bilo, da bi rekel „ničino“ ker ugledalo ni nič). — To je bil tedaj oni projekto-vani shod, to so bili vsi njegovi udeležitelji! — Pred kratkim časom opazoval sem drug shod, gledal sem, kako je ljudstvo drlo od vseh strani, da se zbere v določenem kraju. In zbralo se je v takem številu, da ni našlo nikjer, hoté si potolažiti lačen želodec, niti — kruha! A to jih ni baš mnogo motilo, če trpé nekoliko lakote, trpé za svojo idejo! Dá, uverjen sem, da bi jih ne zapustil humor in bi se ne bili vrnoli, če tudi bi je bil dež iznenadil sredi poti. Kaj hočemo! „I s o c i l o i n t e n d o n o!“ — Purtroppo lo intendono e come! Žal! da le predobro umejo, kam to meri in stokratni žal! da tudi naši „soci“ ne umejo ali nečejo tega umeči. Da bi bilo prvo resnično, dvojim, ker pravijo, da so Slovenci bistré glave, saj tudi pesnik-buditelj veli:

„Za uk si prebrisane glave“,
tedaj izvestno je poslednje pravo. Žalostno, prežalostno, a resnično! To vidiš, draga rojakinja, je še bolj žalostno, to je pot, ki pelje v pravcato pogubo, v resničen propad, iz katerega ni več rešitve, ne po-

moči! In vender še ni vse izgubljeno; še smo Slovenci tu in umičili nas ne bodo; le „pogum!“

Bratje! rojaki! vzbudite se iz spanja. Zdaj ni čas miru in sladkega pokoja, ker paziti nam je treba na vsak sovražnikov kretaj. Delajmo, delajmo ne le z besedo, ampak z dejanji, bodimo navdušeni domorodci v resnici in ne pri polnem kozarci. Sè združenimi močmi idimo na delo, na duševni boj in pride enkrat plačilo za trud. „Brez dela ni jela“. Če delali ne bodemo marljivo, tudi jedli ne bodemo zaželjene jedi. Složno podpirajmo vzajemno brat brata, Slovenec, oziroma Slovan — Slovana. Udeležujmo se v obilnem številu domorodnih shodov in veselic in v prvej vrsti ne strašimo se vremena, saj, kakor sem uže rekel, Slovenec je „trdne postave“ in se ne raztopi, če ga dež tudi nekoliko zmóči. V tej zadevi boóo naj nam naši sovražniki — v zgléd.

Temno, zelo temno je obzorje tržaških Slovencev; prizadevajmo se, da je izjasnimo, le skupno in složno na težavno delo in zmagovalci se vrnemo iz boja, ker — „v slogi je moč“. Potem še le bodemo lahko peli, da „žari se dan, žari se dan“, a zdaj nikakor ne, ker temna noč nas obdaja. Kaj koristi peti, če ni res, kar pojemo? Peli so res lepo „Slovan na dan“, navdušeno so ponavljali besede „žari se dan“, a meni je zijala naproti strašna temina. Nem sem stal ter z mrkim pogledom poslušal melodijo prekrasne te pesmi in takrat bi bil najraje na vse grlo vskliknol: „Laž je to, laž! Črna tema se razprostira“, a nikakor ne dan žari.

S tožnim sreem pišem te besede, a pišem je z najboljšim namenom in z najsrčnejšo željo, da bi se v prihodnje meščanje bolj skazali, kajti kak pojem dobó o nas naši sovražniki, ko nas vidijo v tako pičem številu ter mislijo, da nas je le toliko. „E questi son tutti!“ slišal sem, ko se je za mojim hrbtom izrazil mlad laški gospodič proti svojemu drugu, s katerim je prišel, da opravi menda ne baš preimeniten posel „stafette“ kacega blebetavega laškega časopisa. Sram me je bilo, rudečica me je občila érez in érez in milo se mi je storilo, a kaj sem hotel? O, če bi bil mogel, česa ne bi bil storil, da bi predruščil situacijo! V tem trenotku sem res zavidal „Fausta“, ki je v zvezi z „Mefistofelom“ urno plul po značnih višinah. Da bi bilo dano i meni tako, zl tel bi bil do mesta, prejel svoje zaostale rojake ter je prenesel tja, da bi vse

Ta ženska stopila je v sobo ter rekla s temnim brezizraznim glasom: „V pred-sobi čaka go-pod!“

Gospod Jastreb se je neprijetno zdrhtnol in ji izpuhnol cel oblak dima nasproti, kakor bi hotel z njim odtirati rušiteljko svojega tihega domačega pokoja.

„Kaj ni čital na durih, katere ure dajem zaslíšanja?“ osopel se je nad njo, a dodal mirnejšim glasom: „Česa hoče?“

„Rekel mi je, naj oznamim gospoda nadzornika Grlica.“

„A—á, gori!“ zabrenčí gospod Jastreb z ujedljivo ironijo, dvigaje se počasi z naslonjača. „Uvidimo, se li penzi tako hitro nazaj prikotrljajo, kakor odhajajo. Uvedite ga v prvo sobo.“

Na to spravi kup listkov, s katerimi se je bavil, v predal starosvetske skrinje ter iztegne roko po prazniški suknji na vešaku. A sklone jo zopet, skrivi zaničljivo usta ter le bolje motvoz spalne suknje skupaj potegne.

Ko je ustopil v prednjo sobo, stal je tam uže oglašeni gost. Bil je star gospod, s katerim je čas še dosti milostlivo ravnal. Izgledal je bolj kakor glumec v ulogi starega gentlemana. Vitki, nežni njegov stas ni ničesa izgubil od svoje ravnosti in tudi lepo stvorjena glava vspenjala se je še sedaj v birokratski pokončnosti iz tvr-

dega ovratnika pri košulji. Sneg, s katerim je zima živjenja posipala lepe, vkusno skodrane lase, izgledal je bolj kot lahek posipek na laseh mladega gizdalina iz prejšnjega stoletja. Akoprav se je zgrbančilo podolgasto obličje v mnoge drobne gube, ohranilo je vender lepo, belo polt in občen obris nekedanje plemenite krasote. Najmanj pa se je čas dotaknol lepe, nežne roke njegove: ž njo mogla bi se zadovoljiti vsaka aristokratka.

Obleka gospoda Grlice, da si ni bila več v modi, svedočila je ob vkusnem, nedragem izboru in resnem nadzorstvu; a to skazalo se je brezkoristno glede nadaha obnošenosti; pod njim — akoprav doslej nevidno, — bledela je obroba črne suknje, ginole so bujne gube na prsih in okrajki snežnobelih manšet so žolteli, kakor venenje bele rože po prvem mrazu.

Tak človek stal je neodločno pred gospodom Jastrebom.

Ta ga pozdravi sè svojim preprostim, nerodnim ponašanjem, ki je bilo zelo v nasprotju s prijetno uglašjenostjo doščlečvo. Opraviči se z naglim pogledom na svojo spalno suknjo in brezpetnike: „Račite oprostiti, da se pred vami pojavim v tem kostumu. Nisem se nadajal, da —“

„O prosim.“

(Dalje prih.)

napolnili in bi bila morala „ona dva“ po-
brati „sila in kopita“, spoznavši da „questi
son tutti“.

A Bože mili! kam sem zabredel?
Vidim, da so v meni še vedno ostanki
nekdanjega, starega fantasta!

Tedaj mili bratje! sklicujem se na
vas, prosim vas, skazujte se o prilikah
bolj vnete za svojo stvar. Ne strahite se
malo neugodnega vremena, saj nas
„Ne strahi moč viharja
Ne grom valov — —“

Čaka nas pač še mnog duševen vihar,
še mnog boj, ali za Boga! še smo na
nogah, še ni izgubljeno vse. Le krepko
stojmo in „trdno dajmo se sklenoti“, želi
bodemo enkrat nevenljive vence dobljene
zmage. A do tedaj nam je preostalo še marsi-
katero „bridko“. To naj nas ne moti v
delovanju, le pridno na delo, a ne le z be-
sedo — beseda je dih, ki ga veter odnese
— dejanja pa ostanejo. Iz srca globočin
vzkliknem z pesnikom:

„Na delo tedaj, ker resnobni so dnovi,
A delo in trud nam Bog blagoslovi!“
Boris.

Govor državnega poslanca Karola Kluna

v 223. državnozborni seji dné 1. maja 1888.

(Dalje.)

Posledica tega je bila, da je število
učencev na Ljubljanski gimnaziji naraslo
na 828 (Čujte! Čujte! na desnici.), kar ni
na nobeni drugi šoli v državi, in da je
trebalo deset paralelk. Koncem lanskega
leta zdelo se je deželni šolski oblasti
potrebno, da je ponovila imenovani minister-
ski ukaz in z opombo poostrihala, da more
le deželna šolska oblast izjemno dovoliti,
ter da morajo vsi gorenjski dijaki v Kranj
na gimnazijo iti. In res je deželna šolska
oblast odbila vse dotične prošnje. Posle-
dica je bila ta, da se je uže v juliju ogle-
silo 39 učencev, ki so naredili vzprejemne
izpite, plačali takse ter bili vsprejeti.

Mej poletjem se je oglasilo še deset
učencev, tako, da bi bilo v začetku šol-
skega leta gotovo 120 učencev. Mej tem
pa je bila Kranjska gimnazija odpravljena
sê znanim ministerskim ukazom z dne 8.
avgusta 1887. in je bilo zapovedano, da
se mora takoj opustiti prvi razred. Da bi
se uže vsprejeti učenci ne odgnali, prosila
je mestna občina Kranjska ministersko
predsedstvo, da bi ostal prvi razred vsaj
še letošnje leto, ter je obljubila, da hoče
prevzeti tudi one plače za suplente, ka-
tere si bo prištedila država s prvega raz-
reda odpravo. Naučni minister šol je
prijazno prošnjo odbil, češ, da na tej
šoli ne more dovoliti prvega razreda, tudi
ko bi prevzela vse troške občina. (Čujte!
Čujte! na desnici.)

Stariši, ki so zopet nazaj uplačane
takse dobili, neso vedeli drugoga storiti,
kakor da so šli v Ljubljano z otroki, ker
gori imenovani ministerski ukaz sedaj ni
imel pomena.

Oni, ki so prvi prišli, mogli so vpi-
sati otroke brez vsake ovire, tisti pa, ki
so drugi dan prišli, našli so na črni deski
naslednje naznanilo, katero je tudi uradna
„Laib. Ztg.“ objavila, dne 15. septembra
1887. (čita:)

„Vsled ukaza Nj. ekscelence gospoda
ministra za uk in bogočastje z dne 6. sept.
1887, št. 22.784, došlega od visokega dež.
šolskega sveta 14. sept. 1887, št. 1795,
določeno je število obeh slovenskih paralel-
nih razredov po 60 učencev, in da se ni-
kakor ne dovoli nov paralelni razred, ker
se je uže v juliju in pri večerajšnjem
vsprejemu prekoračilo število, ne more se
nikdo več vsprejeti v slovenski oddelek
prvega razreda.“ (Klici na desnici: Škandal!)

Razburjenost, katero je prouzročil ta
korak visoke naučne uprave mej sloven-
skim prebivalstvom na Kranjskem, more
si le oni misliti, ki je videl prizore, ki so
se isti dan vršili pred gimnazijskim po-
slopjem in na javnih prostorih po Ljub-
ljani; razburjenost je bila še toliko večja,
ker so bili stariši večinoma iz boljših kro-
gov naše Gorenjske, ki po navadi pošil-
ljajo v srednje šole svoje otroke, in se
jim je nemogoče zdelo, kar je v večni spo-
min objavila „Laib. Ztg.“ Premožnejši
so se vrnoli v Kranj, kjer pusté na svoje
troške poučevati otroke kot privatiste Ljub-
ljanske gimnazije. A ni veliko manjkalo,
in naučna uprava bi bila prepovedala tudi
privatni pouk. (Čujte! Čujte! na desnici.)
Večje število revnejših, pa morda bolj na-
darjenih učencev je morda za vedno od-
gnal iz šole ta korak naučne uprave, ki
nema primere v avstrijski kulturni zgodovini.
To lepo osvetljuje učno prostost v
Avstriji. Na dotične razprave našega za-

stopnika v budgetnem odseku opravičeval
je gospod naučni minister, kakor sem uže
opomnil, s tem svoj ukaz, da se je nekda
spodnja gimnazija v Kranji ustanovila v
ta namen, da bi se zmanjšalo število učen-
cev v Ljubljani, da pa se ta namen ni
posrečil.

Na Kranjskem res tišče učenci le v
glavno mesto, zato bo treba v Ljubljani
nove spodnje gimnazije pod posebnim vod-
stvom, in potem se ne bode moglo več to-
žiti o pomanjkanju šol.

Zatorej vprašam visoko naučno upravo,
kedar se bode ustanovila nova gimnazija
v Ljubljani? Za prihodnje šolsko leto je
popolnoma nemogoče, ker je treba novega
poslopja, ki se pa ne more zidati o pravem
času in tudi ni v proračunu potrebne
svote. Ako hoče gospod minister tudi v
prihodnje imeti „numerus clausus“ za Ljub-
ljansko gimnazijo, zopet veliko število na-
depolnih učencev ne bo moglo iti v sred-
nje šole, akoravno bi država morala za to
skrbeti, in sme prebivalstvo tudi to tji-
rtati od države. Zato naj bi ostala spodnja gim-
nazija v Kranji tako dolgo, da se usta-
novi v Ljubljani nova gimnazija. Ko bi
potem v Kranji ne bilo dovolj učencev,
kar pa dvomim, lahko bo naučna uprava
še vedno storila, kar bo hotela, in se jej
ne bode moglo očitati, da nam ne dá po-
trebnih šol.

Pri reševanju tega vprašanja pa je
treba upoštevati še drugo stvar, ki je go-
tovo tudi naučna uprava ne bo prezrla.
Tudi z narodno-političnega stališča se mi
ne zdi primerno, da se z novo gimnazijo
še pomnoži število učencev v Ljubljani, ker
bi ne bilo v nikaki pravi razmeri s pre-
bivalstvom in bi z realko znašalo skoro
dvajsetino skupnega prebivalstva.

Ker se naša srednje-šolska mladina
leško razburi in se ne more vedno ločiti
od javnih dogodkov, prav lahko se na-
sprotnikom narodnostnega miru posrečijo
razna izzivanja in mladino zapeljejo do
divjih izgrediv. o katerih slabih nasledkih
mladina premišlja navadno še le tačas, ko
je uže prepozno. Videli smo tukaj na Du-
naji, v Ljubljani in drugod, kako hitro
se mladina poprime nove ideje in stori
korake, vsled katerih oblasti prično
preiskavanja; slabe nasledke morajo
prenašati ljudje, akoravno obsojajo in
kaznujejo potem moralne prouzročitelje
takih izgrediv in zapeljivce. Disciplinarni
nadzorovanje dijakov in zabranjevanje takih
izgrediv pa je vedno težavnejše, kolikor
večje je njihovo število.

(Dalje prih.)

Politični pregled.

Notranje dežele.

Predsednik Smolka se je v lepem
govoru spominal v delegacijah preminolega
cesarja Friderika. Naslikal je v kratkih
besedah njegov plemenit značaj, zgodovino
zadnjih mesecev in odnašajev na nemškem
dvoru. Rekel je mej drugim, da se člo-
veku nehoti sili vprašanje, kaj je neki za-
krivil ta plemeniti cesar, da ga je božja
roka tako težko zadela, njega, iz katerega
življenja se je zrealila plemenitost duha,
ljubezen do pravice, do miru in človeštva,
njega, ki je bil dobrotar sama? Se je-li
moral morda pokoriti za krivde, katerih ni
mogel zaprečiti? Koncem govora predlaga,
da se v znamenje sožaljenja sklone seja
ter se naroči vnanjemu ministru, da izrazi
nemške državnje vladi globoko sožaljenje
avstrijskih delegacij. Predlog je bil spre-
jet. — Grof Kalnoky govoril je v prora-
čunskem odboru avstrijske delegacije o
vnanjem položaji. Rekel je, da je težko go-
voriti o vnanji politiki, da bi se ne oziral
na Berlin. Tamošnja promena na prestolu
stoji v prvem redu politične situacije. Mi
stojimo v tako tesnih odnošajih z Nemčijo,
in te odnošaje toliko odobravajo vsi na-
rodi (?), da se samo po sebi sili vprašanje
ali bodo dogodki kako taknoli te odnošaje.
Minister misli, da je zveza z Nemčijo pre-
stala uže vse skušnje, da promena na
nemškem prestolu ne bode je nič predru-
glačila, in tudi ne more v tem obziru iz-
zvati nikake bojazni. To podaje popolno
poverenje v bodočnost temelja vnanje poli-
tike. Temeljna misel zveze je čuvati mir
in varovati obe državi. Vsi kabineti so
složni v želji, da se mir obvaruje, no če
tudi je to tako, je vendar v položaji neka
nesigurnost, katera sili vse države, ne
glede na zaveznike, da obrambo samih
sebe iščejo v prvej vrsti v svojih močeh.
Treba da smo pripravljene za neprevidene
nevarnosti in osigurati se, da nas ne prehite.
Razni poslanci so govorili ter se izrazili,
da so zadovoljni s politiko Kalnokyja.
Predsednik je to konstatiral in vzela se

je ta zaupnica na zapisnik. Vojni prora-
čun je sprejet nepromenjen. V razpravi
govoril je vojni minister Bauer ter je
dvakrat izjavil, da treba gojiti v armadi
nemščino kot vojni jezik poleg tega pa
tudi odločno zahteva znanje narodnih
jezikov.

Deželni namestnik češki, baron Kravs,
bil je te dni na Dunaji, da poroča mini-
sterskemu predsedniku Taaffeju o položaji
in razmerah vladne stranke na Češkem.
Blizajo se namreč volitve v deželni zbor
češki in te bodo najbrže odločevale o izidu
blizajočih se državnozbornih volitev. Bar.
Kravs je neki izjavil, da v nemške stranki
ne bode nikakih promen, k večjemu, če bodo
kake osebne promene. Drugače pa je raz-
merje mejstaročeško in mladočeško stranko.
Mladočeši si pridobivajo čedalje več pri-
vržencev in kakor se čuje, smejo se zanašati
pri prihodnjih volitvah v deželni zbor na
30 mandatov. To bode izvestno uplivalo
tudi na volitve v državni zbor in vladi se
je bati, da izgubi mnogo glasov, pridobi
si pa z druge strani ne nobenega.

Kranjski deželni zbor je 19.
odprt, da razpravlja o zakonu o konver-
tovanju kranjskega zemljiško-odveznega dol-
ga. Cesar je dotični zakonski predlog pot-
rdil in sedaj ga bode treba izvršiti. Ker
je deželni glavar grof Thurn bolan, pred-
seduje g. Grasselli. Izvoljen je v prvi
seji finančni odsek 15 poslancev. Odseko-
vih sej se lahko udeležijo vsi poslanci.

Prestolonaslednika potovala
sta ta teden po Bosni. Cesarjeva Stefa-
nija vrnola se je iz Sarajeva, kjer si je
ogledala vse zavode in šole zopet na Du-
naj. Cesarjevič Rudolf nadaljuje svoje po-
tovanje po deželi, kjer je povsod navdu-
šeno sprejet. Spremlja ga vojvoda Oton.

Vnanje dežele.

Tako napeto pričakovani proglas
esarja Viljema II. na nemški narod glasi:
Mojemu narodu! Božja previdnost nam
namenila je zopet prebridko tugo. Komaj
se je zaprla rakev nad smrtnimi ostanki
mojega nepozabnega deda, poklicala je
tudi mojega gospoda očeta Veličanstvo iz
tega sveta v večni mir. Junaška, iz krščan-
ske požrtvovalnosti zajeta delalna moč, s
katero je svojim kraljevskim dolžnostim
ukljub svojej boleznini zadovoljval, zdelo
se je, da nam skoro zajameči nado, da bode
ohranjen domovini še za nadalje. Bogu se
je poljubilo drugače. Kraljevskemu trpinu,
katerega srce je bilo za vse lepo in ve-
liko, bilo je prisojeno samo nekoliko me-
secev, da tudi na prestolu pokaže plemen-
ite vrline duše in srca, s katerimi si
je pridobil ljubezen naroda. Kreposti, ka-
tere so ga dičile, zmag, katere je enkrat
na bojnem polji izvojeval, spominal se
bode narod hvaležno, dokler bodo nemška
sreča bila in neizbrisljiva slava veličata
bode njegovo viteško prikazen v nemškej
zgodovini.

Pozvan na prestol svojih očetov,
prevzel sem vlado upirajoč oči v kralja
vseh kraljev in obljubil sem Bogu, po
vzgladu mojih očetov biti mojemu narodu
pravičen in blag vladar, pospešavati blago-
stanje naroda, siromakom in potlačeni-
biti pomočnik, pravu veren čuvar.

Kadar prosim Boga, da mi podeli
moči izpolniti te kraljevske dolžnosti, ka-
tere mi nalaga njegova volja, podpira me
v tem zaupanju v pruski narod, katero
mu vzbuja pogled na našo zgodovino. V
dobrih in v hudih dneh je pruski narod
stal vedno na strani svojega kralja. Na to
vernost, katere vez se je pokazal proti
mojim očetom nerazrušljiv v vsakem tež-
kem času in v vsaki nevarnosti, računam
tudi jaz v zaupanju, da jo iz polnega srca
vračam kakor veren vladar vernega na-
roda, oba enako močna v požrtvovalnosti
za vzajemno domovino.

Iz zavesti te mejsebojne ljubezni, ki
me veže na domovino, zajemam zaupanje,
da mi Bog podeli moč in razum, da kra-
ljevo svojo službo vršim na korist domo-
vine.

Potsdam 15. junija 1888.

Viljem.

Nemške novine ne razpravljajo na
dolgo tega proglasa. Hvalijo pieteto in
spoštovanje, s katerim govori o pokojnem
svojem očetu, hvalijo zmernost, v kate-
rej je pisan ves proglas, v daljše poli-
tične razprave se ne spuščajo. V to ime
čakajo še prestolnih govorov, s katerimi
bode novi cesar odprl državni zbor in
pruski deželni zbor. Iz teh bode, po mne-
nji mnogih, mogoče sklepati na novega
esarja politični program. Drjavni zbor
bode baje da jako miroljuben. Zveza mej
Nemčijo in Avstrijo bode s tem nekako
na novo svečano potrjena.

Oficijozno v enomer trde, da so odno-
šaji mej Avstrijo in Nemčijo vedno še

tako presrečni kot nekda, a besede Smolke
v delegacijah, da je pokojni cesar pokoril
se za neko krivdo, katere ni mogel za-
prečiti, zamerili so na Nemškem avstrij-
skim politikom. To je posledica tega, da
sedi Poljak na predsedniškem stolu držav-
nega zbora, toži „Nat. Ztg.“ O zvezi pa,
pravijo listi, proglas Viljema II. nič ne
govori in to jim je zelo po volji. „Nemčija“,
piše „Post“, „je sama sebi dovolj in tudi
ne bode ona tista, ki pojde za druge po
kostanj v žrjavico.“ To pač ni preveč pri-
jazno Avstriji. Madjarski listi ne pozdrav-
ljajo s posebnim navdušenjem proglasa
Viljema II.; pravijo, da iz vsake vrstice
veje nazadnjaštvo. Italjanski listi pravijo,
da je zelo mističen in bolj podoben pa-
stirskemu listu nego kraljevskemu pro-
glasu, prepričani so pa, da ne obeta svo-
bodomiselnih strankam nič dobrega. Tudi
angleški listi se nepovoljno izražajo o
njem, češ, da veje iz njega neki srednje-
veški duh; izražajo tudi neki strah za bo-
dočnost. „Times“ tolažijo se s tem, da je
Bismark njegov svetnik in ta hoče mir.
Ruske liste, ki se tudi boje za prihodnjost,
tolaži „Post“ s tem, da novi cesar želi
miru.

Odkar ste se na Srbskem radi-
kalna in liberalna stranka ločili, pišeti v
svojih novinah dan na dan članke, v ka-
terih razpravljati, kedo je zakrivil ta raz-
kolj. Ves ta prepri koristi pa samo se-
danji vladi, katera bi obe stranki rada
zrušila. Glasilo Ristićevo je prineslo pač
lep članek z napisom „V slogi je rešitev“,
a o tej slogi ni mej opozicionaleci ni duha
ni sluha. V zadnji čas prizadeva si, kakor
pišejo iz Pešte, Jovan Ristić obe stranki
zopet zložiti. Ta namen so celo njegovi
pristaši liberalci zelo mrzlo sprejeli. Ri-
stić je pa baje da odločil izvesti svoj načrt,
zlititi obe stranki, ali ako to ne pojde,
združi se on z radikalno stranko in libe-
ralci zgube potem svojo veljavo. Mi želimo,
da se to čim prej zgodi.

Na Bolgarskem je položaj vedno
bolj zapleten. Vlastodržci so se sprli za-
radi obsodbe Popove. Knez obsodbe ne
mara potrditi, Stambulov to zahteva. Nem-
ški listi poročajo, da se bode stvar po-
ravnila in se bode ognol knez minister-
ski krizi. Knez potuje sedaj po vzhodni
Rumeliji. Bolgari so izjavili, da bodo so-
delovali pri kijevskih svečanostih v 900
letni spomin pokrščenja Rusov. General
Ignatijev je sprejel bolgarsko de-
putacijo, ki mu je predala adreso bol-
garskega naroda. V tej se mu zahvaljuje,
da je prevzel predsedništvo slovanskega
dobrodelnega društva ter izraža nado, da
se bode tudi v bodoče še oziral na bol-
garsko vprašanje ter sê svojim uplivom
delal na to, da bode skoro rešena in njih
zemlja povrnena zopet Slovanstvu.

DOPISI.

Senožeče, 17. junija. Draga „Edinost“!

Dobro je znano, da si v našem prijaznem
trgu spoštovana in rado čitana, sprejmi za-
torej par vrstic v obče naznanje. Tukaj
pri nas se vse sedaj zanima za redko
slavnost cesarjevega 40letnega vladanja.
Nabralo se je uže v to svrhu nad 120
gld. in nadejati se je, da se bode še več
nabralo pri raznih rodoljubih. Namerava
se pa slavnost na veliko napraviti pod milim
nebo, povabilo se bode in želja je obča
enkrat slišati slavne tržaške pevce delal-
skega društva. Topla želja, da bi se slove-
nost povečala, še veča da bi enkrat videli
pri nas vrle tržaške „Sokole“ v prekras-
nej obleki. Ne z velikimi zaprekami bi
lahko v isti dan napravili izlet k nam, saj
ne stane mnogo voznja do Divače. Odbor
za slavnost se veliko trudi, na čelu mu g.
Karol Demšar, župan in pa g. Senčar, pri-
stav in še drugi gospodje se vsestransko
prizadevajo, da se bode vse v redu izvr-
šilo. Naš domači umetnik bivajoč v Trstu
in Vam dobro znan, je poslal krasno sliko,
ki predstavlja sveta blagovestnika brata
Cirila in Metoda, katera slika se bode na
dan slavnosti blagoslovila s cerkveno slav-
nostijo in nadejamo se, da bodo tržaški
pevci z novo mašo nas iznenadili.

Letina pri nas, hvala Bogu, ni videti
slaba, krasno je vse, seveda malo se tudi
tukaj suša pozna, pa bode se uže sedaj
poraslo, ko nam je Višnji obilno moče po-
slal.

Naš trg se je pod županom Demšar-
jem vidno olepšal, dela se veliki novi
vodnjak v gornjem delu trga, poleg sta-
rega vodnjaka imamo peričnik. Lepo bi
bilo videti, da bi se ona ideja izvršila, ka-
tera se namerava, to je nova občinska
hiša, katere je najbolj potrebno, da se ne
bi zmiraj občinske stvari prenašale iz ed-
nega kraja v drugi.

Iz Brd, 17. junija. Nekaj let sem se vedno bere, kako Brda napredujejo v narodnem oziru. Občine tako rekoč tekmujejo med seboj, vsaka hoče prekositi drugo, hoté pokazati, da ni med nami še zamrl narodni čut. V prvej vrsti nam je omeniti „Briski Jez“, ki varuje in se poteguje za naše pravice. Dobro je znano vsakemu, koliko deluje. Se vé, če nima pokazati znatnih uspehov, uztoka ni iskati v družtvu, temveč pri onih, ki se branijo iz polniti Slovencem in posebe še Bricem vsako, tudi na j m a n j š o prošnjo. Ljudstvo je še nezavedno, nekaj in ponekod popolnoma mlačno. Vrh tega vidi, da „Jez“ uklad vsemu delovanju ne more ničesar pridobiti, zato mu ni veliko mari za to prepotrebno družtvo. Veliko naših vasij nima nobenega uda v „Jezu“. Žalostno je, da smo tako nemarni, pa kaj se hoče! Upati je boljše prihodnosti, časov, ko bo ljudstvo prepričano, kaj mu koristi, kje in kako mu je iskati svoje pravice. Pozabiti tudi ne smemo, da je tudi taci med nami, ki celo nasprotujejo „Jezu“ in unemajo ljudi proti njemu. Pa ne obupajmo! „Bralna družtva“ nam pripravljajo pot in teh imamo tudi nekaj, da lahko rečem: tako gosto posejanih družtev dobiš redko kod. Da ne spé, kažejo nam razne veselice, ki se redno pojavljajo zdaj tu zdaj tam. Ljudstvo se udeležuje takih zabav vedno v obilem številu. A če imajo naša družtva po 50 in tudi po 100 udov, menim, da vidimo dovolj, kako se ljudstvo za nje zanima. Iz ničesar pride le — nič. Kjer pa se kaj dela, se tudi kaj naredi, vsaj počasi: „Kamen do kamena, pa bode palača“. Ali, tudi tega ne smem zamolčati — veliko jih je, ki spe ali celo podirajo. Nekateri pravijo, da so „Bralna družtva“ le v kvar, brezpotrebna, škodljiva. Čudite se? Nikakor ne! Taki mislijo, da so vsi drugi „neumni“, le oni so proroki ljudstvu, učitelji v omiki itd. Raje piti, pretepiti se, „šimfati“ itd., nego ljudstvo poučevati. Pa — pst, da kdo ne sliši! O tem drugič obširneje. — Hotel sem pisati nekaj veselega, pa sem pričel slikati naše slabe strani. (Gospod urednik! Samo taki, ki nasprotujejo, so „brez madeža“!!!)

K stvari zatorej. V zadnji „Edinosti“ objavljen je bil razpored slavnosti 40letnega vladanja našega presvitlega cesarja. V nedeljo, 24. t. m., če nam vreme dopusti, praznovali bodemo v Kviškem to izredno slovesnost. Hvala našim družtvom, da so složno storila ta korak! E d i n i m o s e! Meni se vsakrat milo stori, kadar berem „Edinost“, ančeš, kako malo jo je najti med nami! Zato je koristno, da napravljajo družtva skupne veselice. Tam se spoznavajo, tam navdušujejo ter dobivajo neko moč v svojem delovanju. Po svojih močeh tedaj napravijo naša družtva veliko slavnost; zanimanje za njo je veliko. Oni dan pošlje vsaka briska vas svoje zastopnike, da bodemo skupno, bratsko čestili premilega cesarja. Prepričani smo, da oni dan ne ostane brez dobrih nasledkov. Marsikdo se gane, marsikdo se vzbudi.

Slavnostni odbor storil je vse, kar se da storiti ozirom na naše razmere in moči. Govori so v dobrih rokah, petje pa bo vodil g. Volarič, ki je zedinil vse briske zборе. Kakor se čuje, pelo bode okolo 70 pevcev in pevki. Za olepšavo skrbe kojski rodoljubje, a tudi druga družtva se pripravljajo dostojno slaviti veliki praznik. Lepo bi bilo, če bi nas počastili tudi bližnji Goričani in okoličani, a upamo, da so uže ukrenoli svojo.

Izpod Nanosa. Denes bom zinol dve s potovanja. To je tako lahko uglasje, da kar sam sebi bi čestital. Če komu treba snovi, da bi zabaval družbo z govornjenjem, tedaj voli kake popotne spomine ali pa svoje lovske anekdote. Tedaj „s potovanja“. Čudno; uže naprej se mi dozdeva, da mi bodo vender zamerili, premda sedaj povem, da ni „prav“ vse istina, temveč le dogodki s pota.

Te dni sem se odločil in sklenol pisati in poročati one dogodke, ki se tičejo eminentno ožje mi domovine in naše domače hiše. Če je pod streho kako lastavičje gnezdo manj, ko lani, ker tudi to spada v hišni budget: ena žival ali dve manj pod streho. Potem je strašno imenitno i to, kolikokrat nas štokrlja obišče na leto itd. ad infinitum.

Vzel sem potni les v roke (to je obični „illo tempore“ vsakemu potopisu) ter poiskal vsa gnezda in luknje, v katerih bivajo — ljudje. Marsikaj mi je bilo všeč po teh vaseh, mnogo zopet ne. Ker pa imajo naši naturalisti načelo, da treba popisati samo življenje, kakeršno je, če so tudi grde in celo ostudne stvari v njem, hočem je jaz samo v tem posnemati, da

objavim iz omenjenih vasij le to, kar mi ni bilo všeč. Bil sem nekje na Telovo pri obhodu. Kakor dober kristijan, ki loči petek od sobote, prvo „Ave-Marijo“ od zadnje, mašo od navadnih litani, šel sem i jaz pokazat svojo razkrito glavo žgočemu solncu na jasno. V molitev uglobljen, kakor — nisem bil, slišal sem, pardon, videl gasilno družtvo tudi od nekodi. Pozna se je lahko, ker šlemi spominajo na nemške „pickelhaube“. Možaki so paradovali jako spretno, le oni: „kniert nieder zum Gebet“, „Helm ab zum Gebet“, kakor tudi „stehet auf vom Gebet“ napolnile so me s takim svetim strahom do vsega, kar je nemško, da če bi bila kaka godba zaigrala „die Wacht am Rhein“, odmah bi bil pomagal brenčati. Potem bi bil pa morda še sam intoniral: „ich bin ein Preusse, kennt ihr meine Farben“. Šele ko bi bil ves šum in ropot minol, pokazal bi bil razmršeno glavo izza kacoga zidú ter rekel s hripavim glasom: „Mi ustajamo!“ Fantje, ne tako, vsa tista vaša komanda mogla bi biti v lepem slovenskem jeziku.

Ni čudo potem, če je ud gospodske zbornice predlagal, naj se pišejo zemljiške knjige raje ko slovenski pač v „kranjskejšprahi“. Izvestno, i to je napredek.

In mi, mi ne ustajamo, temveč zaostajamo. Naša „zavedna“ Notranjska in njena metropola Postojna ste pač tako daleč napredovali, da so slovensko-nemški ali (tandem alikuando) nemško-slovenski poštni pečati postali bele vrane. Tudi tam, kjer so uže bili, odpravili so je kakor kako nepotrebno, na pr. v Postojni. Zdaj se ponosno šopiri na njem ime nemške kolonije, katerej manjka samo še zadnji kamen in tisti pride neki Bismark sam pritrđiti s svojo železno roko, ter most do Adrije je gotov. Kolonijo A d e l s b e r g mora potem smatrati barem vsak tujec za kak pruski ali vsaj ultra-nemški trg, kar dandanes Adelsberg — ni. Žalibog, da ni drugod ni bolje. Ker sem pa uže začel na vzhodu Nanosa, hajdi dalje za solncem. Pošta na Razdrtem, ne, tako se ne zove: pošta P r a e w a l d, Prewald ali Prevald, drugim celo Pragwald, ima samo nemški pečat, ki nosi korenito nemško ime odločno slovenske vasi: Razdrto, kar pa pomenja nemški: Praewald. I to je kamen nemškemu mostu do Adrije. Dixi.

Dalje pošta Št. Vid nad Vipavo je tudi nekje gori v „Rajhu“. Slovenska in skrajna narodna vas Št. Vid ima nemško ime „St. Veit“, katerega ni še nikdo izgovarjal, vender je to bolj vredno, da krađe Bogu čas in prostor na pečatu kot lepo domače Št. Vid. Vipava ima še svoje staro lice. Če sem pa stopil na svojem potovanju le nekoliko s poti, recimo v Ajdovščino, videl sem v tem „najbolj kozmopolitičnem trgu“ na Slovenskem nekozmpolitizem ni tak, da bi velel: skrbi za Nemce, za se nič!

Slovenske Ajdovščine na pošti ni, temveč le „H a i d e n s c h a f t“. No, in če gremo morda iz „Haidenschaft“ (ne vem, v katero sklanjo bi uvrstili besedo) proti severoizhodu na Col, morda bolje Podvelb, vidimo tu isto razmerje ko drugod. Na poštnem pečatu šopiri se ponosno „Z o l l b. W i p p a c h“. I to je dober vogeljni kamen pri Bismarkovem mostu do Adrije. Vsa znamenja so zato.

„Svoje dni“ je nekdo dokazal, da je mnogo stareje ime tej vasi Podvelb, ker uže očka Valvasor jo zove: „Gewölbe“; ali Nemcem ni bilo pogodi: ker da bi rekli Podvelb — „Untergewölbe“, kar ni mogoče, torej so se prijeli družega nazivanja, ki je „hoch — hoch deutsch“.

Sedaj pa moram svoje potovanje končati, ker časa ni za to več. Vročje je, vroče. Morda bi še kod kaj staknol ter objavil, kar bi ne bilo prav in — potem je po meni.

Torej glejte, gospod urednik, sedaj, ko dobite pri Vas na poštni pečat cel leksikon izrazov: „Triest-Trieste-Trst“, če bi se kdo pomotil, tudi mogoče: „Trst-Trieste-Triest“, sedaj bodemo morali pisati, da poslušamo naše diktatorje na c. kr. poštah, na pr.: prva novost, ki Vam jo morem z radostjo sporočati je ta le: „Danes so v Adelsbergu promenili poštni pečat v „Adelsberg-Postojna“, v Št. Veitu pa v „St. Weit-Št. Vid“, na Razdrtem v „Praewald-Razdrto“, v Haidenschaftu v „Haidenschaft-Ajdovščina“ in na Zollu pa v „Zoll-Podvelb“.

Naši nasprotniki pa bodo tedaj pisali v svetej jezi po javnih glasilih članke z naslovi: „Wieder ein Panslavistenakt“.

Domače vesti.

Družbi sv. Cirila in Metoda je z doneskom 100 gl. kot pokrovitelj pristopil g. prof. dr. Ivan Svetina. Slava možu, ki živi za sv. vero in za dom!

Dramatično čitanje hrvatskih umetnikov gg. Adama Mandrovića in Andrija Fijana, pripravilo nam je v sredo 20. t. m. jako prijeten večer. Zbralo se je v dvorani Bergerjeve gostilne lepo število naše inteligence, večina krasotic. Dokazala sta nam umetnika, da sta na vrhunci svoje naloge in občinstvo je odlikovalo simpatična gosta z buraim ploskanjem. Po prečitanej 1. točki „Kohan i Vlasta“ podarili so tržaški prijatelji umetnikoma lepe lorovove vence z rdečimi trakovi z napisi: „Adamu Mandroviću na uspomenu dana 20. junija 1888. Tršćanski štovatelji“ in na drugem: „Andriji Fijanu na uspomenu dana 20. junija 1888. Tršćanski štovatelji“. — O posameznih točkah nam ni treba govoriti, kajti dovršene so bile vse štiri točke programa in smélo moremo trditi, da se redko kedaj sliši tako čitanje. Umetnika imata vse lastnosti, katere je treba deklamatorju: sonoren glas, simpatično vnanjest in mnogo občutka. Uspeh jima mora biti zatorej povsodi zajamčen. Mi smo vrlima umetnikoma hvaležni za prekrasni večer in iz srca jima zakličemo ob odhodu: „Na svidenje!“

† **Križanec Anton**, posestnik v Zavljah, deželni poslanec isterski in tržaški, katerega so nekateri italijanski listi uže pred tednom spravili na oni svet, — umrl je v četrtek 21. t. m. po noči po dolgej težki bolezni. Mož bil je pred nekaterimi leti o volitvah kandidat „Edinosti“, a pozneje se je njega politični značaj nekako prelevil, da — a „de mortuis nil nisi bene!“ Počiva naj v miru!

Občinski svet tržaški je imel v četrtek 21. t. m. javno sejo. Predsedoval je župan dr. Bazzoni, vlado je zastopal okrajni glavar baron Conrad, navzočih je bilo 34 svetnikov.

Po odobrenji zapisnika zadnje seje poziva župan zbor, da se dvigne v znamenje sožaljenja po umršem svétniku Antonu Križancu.

Čita se zatem poročilo šolskega in finančnega odseka o podpori občinskega gledališča. Pristav dr. Boccardi predlaga, naj se dovoli gledališču podpora 20.000 gl. enkrat za vselej za 50 opernih predstav v spomladi 1889. Podpora naj se izplača v treh obrokih. Svétnik R. Luzzatto pravi, da je podpora brezpotrebna in da ima občina obilo troškov za važnejše stvari, n. pr. za urejenje starega mesta, za napeljavo zdrave pitne vode i. dr. za to ne boče glasoval niti za podporo niti proti. Svétnik dr. Consolo obžaluje Luzzattovo izjavo, ker se je občinski svet principijalno uže izrekel za podporo. Svétniki Nabergoj, Nadlišek, in Klun izjavijo, da ne bodo glasovali, ker se gledališčno vprašanje ne tiče okolice tržaške. Konečno se sprejme z majhno večino predlog šolskega in finančnega odseka brez promene. Poseben odsek ima proučiti ponudbe za uvedenje električne luči in kolikor hitro mogoče o tem poročati.

Prošnja občinarjev Opčin za mesečni živinski semenj izroči se po predlogu svétnika Combija tržnemu odseku na poročilo; isto tako prošnja ribarjev pri sv. Jakopu za preložitve ribjega trga iz ulice del Rivo na trg pred ulico Sette Fontane.

Za iskopavanje rimskih ostankov v Barkovljah dovoli se 400 gold. in za potrebna dela v državnej obrtni šoli pozneje posojilo 1300 gl. Odobri se račun za leto 1887. mestnega carinskega urada, iz katerega razvidimo, da je bilo dohodkov gl. 2.185.355-67 1/2, troškov pa 341.970 gl. 20 kr., zatorej prebitka 1.843.385 gl. 47 1/2 kr. Potrdi se konečno v službi upravni in nadzorni svét mestnega carinskega urada razven svétnika pl. Burgstallerja, kateri se je odpovedal časti. V svétu so nastopni gg.: J. Liebmann, predsednik; dr. E. Brunner, C. pl. Combi, dr. E. Janovitz, G. pl. Porenta in H. Tolusso; namesto odstopivšega Burgstallerja je bil po 4 kratnej brezuspešnej volitvi izbran svétnik Vierthaler.

Seja je trajala do 8 3/4 ure zvečer. **Statistika umrlih.** Od 9. do 16. t. m. je umrlo v Trstu 69 oseb in sicer 33 možkih in 36 ženskih. Po starosti jih je bilo 19 do 1., 10 do 5., 6 do 20., 8 do 30., 3 do 40., 12 do 60., 10 do 80. leta in 1 preko 80 let. Lani so umrle v istej dobi 4 osebe manj. Povprečno je umrlo izmed 1000 oseb 22-99.

Porotne obravnave. Odgovorni urednik lista „Il Cittadino“ Dominik Antonaz, katerega je tožil zasebnik Weidocher zaradi žaljenja časti, bil je za nekrivega spoznan. — Matej Steržaj je dobil zaradi

ponarejenja denarja 18 mesecev, njegov pomagač Ivan Strukelj pa zaradi goljufije teden dni zapora. — Anton Somaloico, bivši uradnik pri pomorskeji oblasti, izneveril je gl. 1053-45. Obsojen je na 6mesečni zapor.

Kamenoseška dela za Raič-Levstikov spomenik je „Pisateljskega družtva“ odbor na podlagi storjenih ponudb izročil Ljubljanskemu kamenoseku Alojziju Vodniku. Spomenik bode izdelan od raznega trgeda kamena, križ in nekatere okraske od kararskega marmorja, drugi deli od koroškega in repentaborskega kamena, ki je jako trpežen in se ne razbebe. Do srede oktobra bode spomenik gotov.

Dom in svet. Št. 6. prinaša vsebino: 1. Dve cvetlici. 2. Lepi dol. 3. Iz burkaste preteklosti Mihe Gorenjskega. 4. Kresna pesem. 5. Buditev. 6. Fran Levstik. 7. Pisma vojaškega kapelana. 8. Kratkovidnost. 9. Slovstvo.

Javna tombola bode v Gorici dnó 29. t. m.

Požar je nastal v skladišči zamaškov v hiši št. 8 ulice S. Giovanni. Domačini so ogenj sami pogasili, predno so dospeli gasilci. Škoda je neznatna.

Samoubojstvo. 32letni težak Ferdinand Maraspin iz Trsta je skočil raz streho h. št. 2 v ulici Renna. Pobit se je hudo in kmalu je umrl. Nagib samoubojstvu bila je baje da nesrečna ljubezen.

Policijsko. Neki 13letni poglavec je tekal po ulici della Stazione z ostrim nožem v roki ter se grozil mimogredočim. Stražnik je brezumno šalo končal ter odvel dečka seboj. — 24letnega Venclja Kozino iz Česke so zaprli, ker je več ljudi osleparil. — Težak Ivan Mihelič je ukradel v ulici Pozzo del Mare iz neke gostilne 9 vrčev za pivo. — Neznani tatovi so hoteli ulomiti v prodajalnico v ulici dei Bacchi, št. 3. in uže so izrezali desko iz vrat, ko je prišla patrolja, pred katero so ponočnjaki pobegli.

Splašen konj. V ulici Madonnina je kovač konja koval ali žival se naenkrat splašil in dirjal preko trga Barriere vecchie v ulico del Moro, v odprt hlev. Dasi je bilo na trgu mnogo ljudstva, vender se ni pripetila nikaka nesreča.

Tržno poročilo.

(Cene se razumo kakor se prodaje na debelo blago za gotov denar).

	Cena od for. do for.
Kava Moecca 100 K.	125.— 127.—
Rio bisor jako fina	102.— 103.—
Java	102.— 103.—
Santos fina	87.— 89.—
„ srednja	82.— 84.—
Guatemala	93.— 95.—
Portorico	108.— 110.—
San Jago de Cuba	124.— 126.—
Ceylon plant. fina	116.— 120.—
Java Malang. zelena	89.— 90.—
Campinas	— — —
Rio oprana	100.— 102.—
„ fina	89.— 90.—
„ srednja	82.— 84.—
Cassia-lignea v zabojih	28.— 29.—
Macisov cvet	390.— 410.—
Ingber Bengal	19.— 21.—
Paper Singapore	97.— 98.—
Penang	73.— 74.—
Batavia	86.— 87.—
Piment Jamaika	31.— 31.—
Petrolej ruski v sodih 100 K.	6.75 —
„ v zabojih	8.25 —
Olje bombažno amerik.	37.— 38.—
Lecce jedilno j. f. gar.	40.— 41.—
dalmat. s certifikat.	43.— 44.—
namizno M.S.A.J.f. gar.	— — —
Aix Vierge	66.— 68.—
„ fino	60.— 62.—
Rožiči pulješki	5.50 5.75
dalmat. s cert.	— — —
Smokve pulješke v sodih	— — —
„ v venci	12.— 13.50
Limoni Mesina zaboj	7.— 8.—
Pomerance sicilijanske	8.— 9.—
Mandlji Bari La 100 K.	71.— 72.—
dalm. I.a, s cert.	75.— 76.—
Pignoli	74.— 76.—
Riž italij. najfinejši	19.50 20.50
„ srednji	17.50 18.50
„ Rangoon extra	13.— 13.25
„ I.a	11.25 11.50
„ II.a	10.75 11.—
Sultanine dobre vrsti	33.— 35.—
Suho grozdje (opaša)	25.— 26.—
Cibebe	15.— 16.—
Slaniki Yarmouth La sod	— — —
Polenovke sredne velikosti	36.— 37.—
„ velike	33.— 34.—
Sladkor centrifug. v vrečah	— — —
„ s certifik. 100 K.	31.75 —
Fazol Coks	14.75 15.—
Mandoloni	— — —
svetlorudeči	12.— —
temnorudeči	11.50 —
buhinjski	— — —
kanarček	— — —
beli, veliki	— — —
zeleni, dolgi	— — —
„ okrogli	— — —
„ mešani, štajerski	— — —
Maslo	60.— 70.—
Sen konjsko	2.68 3.39
volovsko	3.99 4.10
Slama	2.32 3.21
Les , trami kub. č.	— 28 — 34
Oglje	2.45 2.70

Dunajska bors
dne 22. junija.

Enotni drž. dolg v bankovcih	—	—	gld. 79 95
„	v srebru	—	81.35
Zlata renta	—	—	111.—
5% avstrijska renta	—	—	95.55
Delnice narodne banke	—	—	872.—
Kreditne delnice	—	—	207.—
London 10 lir sterlin	—	—	126.15
Francoski napoleondori	—	—	9.99
C. kr. cekini	—	—	5.95
Nemške marke	—	—	61.82 1/2

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Št. gl. r. 14399/IV iz 1888.
Št. prom. r. 1763

Vožnji listki

za trag in natrag po znižanej ceni

Počeni s 23. junijem t. l. izdajali se bodo v Trstu na postaji v St. Andreji trag in natrag listi II. in III. razreda, veljavni za vse vlake voznjega reda do postaj Lesce - Bled, Rateče - Belopeč in Trbiž.

Cena vožnjim listom je:

	II. razr.	III. razr.
za Lesce - Bled	gld. 11.60	gld. 7.80
„ Rateče-Belopeč	„ 13.70	„ 9.20
„ Trbiž	„ 14.—	„ 9.50

Ti listi za vožnjo trag in natrag veljajo 5 dni, nedelje in prazniki se ne všteto.

Na Dunaji, 17. junija 1888.

C. kr. glavno ravnateljstvo.

Št. 25.

Razglas.

Dne 30. junija bode v Lokvi od 10—12 ure predpoludne

javna dražba

v oddajo mitnice na skladovni cesti Lokev-Bazovica.

Dražbeni pogoji so vsakemu v pregled pri cestnem odboru v Sežani.

Cestni odbor v Sežani

20. junija 1888. Načelnik.

Služba vrtnarja

je oddati pri deželnej vinarskej sadje-rejskej in poljedelskej soli na Grmu pri Rudolfovem na Dolenjskem.

Zahteva se od vrtnarja, da je popolnoma vešč v sadjarstvu, zelenjadoreji, cvetličarstvu in kolikor toliko v čebelarstvu ter da zna slovenski pisati.

Plača 360 gld. na leto, prosto stanovanje, prosta poletna zelenjava.

Stavljenim zahtevam resnično ustrezajoči, delavni, pošteni prosilci, obrnejo naj se do konca tekočega meseca na vodstvo navedene šole.

Prednost imajo oženjeni prosilci brez otrok.

Tako delujoče. Uspeh zajamčen.

Neizogibljivo!

Vsak dobi svoto nazaj, pri katerem bi moj sigurno delujoči

ROBORANTIUM

(sredstvo za bradorast)

brezupšen ostal. Tako tudi sigurno deluje proti plesivosti, izpadanju lasih, maholjicam in osedenji. Vseh večkratnim trenjem zajamčen. Originalne steklenice po gld. 1.50. Steklenice za poskus po gld. 1 — prodaje

J. Grolich v Brnu,

v TRSTU pa samo A. Praxmarer in P. Prendini — v LJUBLJANI Edv. Mohr — v GORICI lekarničarja Cristofoletti in Pontoni, A. Hermanek, drogar — na REKI J. Gmeiner, lekar — v CELJU Peitè — v MARIBORU J. Martinz — v GRADCU K. Roth, Murplatz 1.

Tam se tudi dobi Eau de Hebe, iztočno sredstvo lepote, katero izdrži svežost in belost kože.

NI SLEPARIJA!

Lastnik pol. društvo „Edinost“.

+ ANTON KRIŽANAC

občinski svetnik in deželni poslanec isterski,

umrl je dné 21. junija 1888. ob 2. uri zjutraj po dolgej mučnej bolezni previden sè svetotajstvi.

Tugujoča soproga javlja neprecenljivo izgubo v svojem in v imenu svojih hčera vsem sorodnikom, prijateljem in znancem.

Pogreb dražega ranjega je bil v petek dné 22. t. m. ob 5. uri popoldne v Žavljah.

V Žavljah, 22. junija 1888.

PRI JULIJU GRIMMU

dežnikar, Barriera Vecchia 18

je zelo bogata zaloga dežnikov za go spe in gospode za jako nizke cene. — Dežniki iz bombaža od 80 novč. naprej. Dežniki iz volne in satina od f. 1.40. naprej. Dežniki židani od f. 2.50. naprej.

Sprejemajo se vsakovrstni popravki za jako nizke cene. 41—104

Pomoč

se ponuja pri vseh boleznih, zlasti onih, ki izvirajo iz spridene krvi, nadalje pri padci, živčnih boleznih, ušesnih bolečinah, plućnih in želodčnih boleznih, naduhi, slabostih, protinu, trganji in pri vseh ženskih boleznih. Trakulja odpravi se v dveh urah z glavo vred, za kar se jamči Metoda, ki je hitra in sigurna, pospešuje se z odličnim sreds vom. Obširna vročila pošljajo naj se z naslovom „Hygiea-Officin“ Breslau II.

Najnovejše

letno blago

iz prave ovčje volne

pošilja proti povzetju po jako nizkih stalnih cenah poznana rečna in solidna tvrdka

J. W. SIEGEL

BRNO Brunn.

Gospodje krojači, kateri še nimajo svojih vzorkov, ter želé razširiti krog svojih naročiteljev v porabo jako solidnega blaga, naj se obrnejo z dopisnico zaupno name.

Dobé mojo najnovejšo zbirko vzorkov brezplačno in franko.

Marijaceljske želodečne kapljice.

izvrstno delujoče zdravilo pri vseh boleznih na želodecu. Neprecenljivo dobro je posebno vpliv njihov pri notočnosti, slabosti želodca, ako z grla smrdi, napenjanju, kislem pehanju, keliki, želodečnem kataru, gorečice (rzavci) pri preobilnej produkciji sline, rumenici bluvanju in gnjusu, glavobolu, ako boli iz želodca) krč v želodecu, zabasanji, preobilnosti jedi in pijač v želodecu, proti glistam, boleznim na vranici in jetrih in tudi proti zlati žili ali himorojdam. Cena steklenici je z nakazom vred samo 35 nov. Glavni zalog ima lekarničar „k angelju varhu“ 53—53

Dr. Brady Kremser, Morava.

V Trstu jih pa dobite pri lekarničarju Bialetoletto all'orso nero in Seravallu blizo staroga sv. Antona

Zgubljene in oslabiljene

možke moči in nezmožnost

Gotov pripomoček! Vsakdo se popolnoma ozdravi z gentalnim ogljenčevim slapom brez naslednjih notranjih ner do v gotov način in za vesno, šestokrat celo v dobi 2 dni, celo navidezno neozdravljiva nezmožnost v vsakej človeške dobi, kakor tudi polučje s prijetnim, nečutenim zunanjim zdravljenjem. — Svedoča slavni profesor rjev in zdravniški strokovnjaki spisi, na tisoče zahval od popolnoma ozdravljenih oseb, svetujejo vsem bolnim rabo ogljenčevega slapa, ki garantira gotov in trajen uspeh.

Podpolna priprava z dotičnim ponkom in zdravniškimi spričevali for 5.80. Pri pošiljavi se dobro pazi, da se ne spozna kaj zvoji zadržuje in od kod prihaja.

Zavod za ordinacije za tajne bolezni: **Dr. Karol Altmann** Dunaj VII. Mariahilferstrasse 70. Dunaj.

Pozor!

Najuljudneje oznanjam p. n. tržaškemu občinstvu, da sem z 10. junijem t. l. odprl na trgu delle Legna št. 10 v Trstu svojo zalogo z vsak dan dvakrat

svežim, neposnetim mlekom

in sè smetano z Notranjskega, z namiznim surovim maslom in s finim namiznim sirom, z jaci, sè zaklano in očiščeno kuritino itd.

Zagotavlja vedno točno in ceno postrežbo, se preporečam v obilen obisk.

A. Lavrenčič, prodaja mleka izpod Nanosa.

Gospodu **G. Piccoli-ju,** lekarju »pri Angelu« v Ljubljani.

Moj sin je trpel skozi dve leti vsled gastralgije, slabega prebavanja in želodečnega krča, da ga je ta bolezen vsega shujšala in skoro uničila. Pri njem poskušal sem vsa sredstva, ki nam jih naša v-da zadaje in tudi nisem pozabil najrazličnejših rudniških vod. Toda zboljšek bil je le za malo trenutkov. Slednjic si domislil, poslužiti se Vaše zelo pohvaljene esence za želodec, in vspeh je bil tako nagel in sijajen, da je moj sin porabivši samo 6 steklenice popolnoma ozdravil.

Pri takem v-spehu moram Vašo esenco le najgorkoje priporočati vsem trpečim vsled slabe prebave, zlate žile itd., ter Vas tudi pooblastim, da to sričevate moje hvaležnosti kot v resnici zasluženno pohvalo tudi razglasite.

V Trstu, 1887.

Dr. Leon Levi.

KWIZDE

fluid proti kostobolu

večletno

domače izkušeno izvrstno sredstvo proti

kostobolu, reumatizmu, boleznim živcev.

Isti je tudi jako dober za okrepčanje po velikem trudu, dolgej hoji itd. in tudi v visokej starosti proti oslabiljenju.

KWIZDE (G)

fluid proti kostobolu

dobiva se pristni

V Trstu v lekarnah gg.: C. Zanetti, P. Prendini, G. B. Foraboschi, Ed. pl. Leitenburg, Josip pl. Leitenburg, A. Praxmarer, M. Ravasini, I. Serravallo. na debelo in izvoznja pri C. Zanettiju, lek.: P. Prendini, lek.-ju; po mirodilnicah in eksporterjih: Brajdič & C., M. Hirsch, J. Heimlicher, J. Kirchner, Fran Mell, bratje Zernitz; na drobno v lekarnah, na debelo po vseh večjih mirodilnicah v Postojni, Sežani, na Reki, v Puju, Rovinju, Dubrovniku, Splitu in Zadru.

Cena 1 steklenice 1 gld. a. v.

Pošilja se po pošti proti povzetju vsak dan po centralnem skladišču: Kreis-apotheke Korneuburg

Franz Joh. Kwizda,

c. kr. avstrijski in kralj. rumunski dvorni dobavitelj za živinozdravniške preparate.

Opomnja: Ako se kupuje ta preparat, prosimo p. n. občinstvo da zahteva vedno

KWIZDE

fluid proti kostobolu

ter pazi da je na vsakej steklenici in na vsakem kartonu gori odtisnena varnostna znamka.

Jaz, Ana Csillag

sè svojimi 185 ctm. dolgimi orjaškimi Loreley-vlasi, katere sem dobila po 14 mesečni uporabi svojega samoiznajdenega mazila, je edino sredstvo proti izpadanju vlás, za pospeševanje rasti, za ojačenje kože, pospešuje pri moških polno, jako bradorast in uže po kratkej uporabi podeli vlasem in bradi naravno svitlost in polnost ter je obvaruje pred zgodnjim osivenjem do najvišje starosti. Cena lončoku 1 gld. do 2 gold. Pošilja se vsak dan za gotov denar ali s poštnim povzetjem po vsem svetu 20—1

Csillag & Comp.

Budapest, — Königsgasse Nr. 52., kamor se morajo pošiljati vse naročbe.

Želodečne bolezni ozdravi brzo in posvema

JERUZALEMSKI BALZAM

edina in nedosegljiva želodečna pijača. Da si človek izvoli pravi lek proti želodčnim boleznim, pač ni tako lahko, posebno dandenes, ko v trgovini prodajajo vsakovrstne enake leke.

Večina raznih kapljic, izlečkov itd., katere se občinstvu kakor pravi čudeži priporočajo, niso nič drugega nego škodljiva zmes. Edini jeruzalemski balzam si je zagotovil vsled svoje priproste sestave, odlično oživljajoče in želodečne žive hitro krepealne moči pravico prednosti nad vsemi v tej stroki znanimi zdravilnimi, kar dokazuje tudi sè vsakim dnem večje prašanje po njemu. Ta balzam bogat na delajočih snovih kineske rebarbare, katera korenika je poznana zaradi njene ugodnega upliva na prebavljanje in čiščenje, je zanesljivo sredstvo proti boleznim v želodecu odvisnim od slabega prebavljanja; zato pa ga vsi strokovnjaki in zvedenci priporočujejo proti neješčnosti, zabasanju, smrdljivi sapi, gnjusu, riganju, bacanju, proti hemoroidalnem trpljenju, zlatenci in vsakej bolezni v črevesju.

Steklenica z navodom vred stane 30 novcev. 1—15

GLAVNO SKLADIŠČE u LEKARNI

G. B. PONTONI v GORICI.

Skladišča v Trstu v lekarni Marka Ravasini in G. B. Kovis, na Reki v lekarni al Redentore, G. Gmeiner, v Korminu v lekarni A. Franzoni, v Tominu v lekarni E. Pallaca. 11—25